

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nč. (6 stat.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nč. (10 stat.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, ovrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto 12 K, za pol leta 6 K, za 3 mesece 3 K. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Konferenca ministerskega predsednika s „Slov. Enoto“.

PRAGA 22. Češki listi poročajo, da bo baron Bienenrth pred sestankom poslanske zbornice še enkrat konferiral z zastopniki „Slov. Enote“.

Občni zbor mirovnega društva.

DUNAJ 22. Včeraj se je vršil občni zbor avstrijskega mirovnega društva, kjer je prišlo do splošne mirovne izjave, katero je predlagal mednarodni urad v Bernu. Zbor je sklenil vložiti na mirovno konferenco v Hagu prošnjo, naj bi vse haaške signatarne sile obvezale s pogodbami, da bodo čuvali „status quo“. Sprejelo se je resolucijo, s katero se vlade pozivljajo, naj skličejo čimprej konferenco, na kateri bi se ustanovilo modus vivendi, ki bi slonil na mednarodnem pravu, s čemur bi bilo mogoče ustaviti in znižati splošno oboroženo silo.

Car Ferdinand in carica Eleonora na Dunaju in v Belemgradu.

DUNAJ 22. „Vaterland“ poroča, da prijeta bolgarski car in carica na svojem povratku iz Petrograda na Dunaj in da ju cesar Fran Josip vsprejme z vsemi častmi. Carska dvojica da namerava posetiti tudi Beligrad.

Grof Aehrenthal v Berlinu.

BEROLIN 22. Danes zjutraj je dospel semkaj avstroogrski minister za unanje stvari grof Aehrenthal.

BEROLIN 22. Cesar Viljem je vsprejel danes ob 12.30 opoldne v avdijenci avstroogrškega ministra za unanje stvari grofa Aehrenthala. Ob 1 uri je bil pri cesarki dvojici v kraljevi palači diner.

BEROLIN 22. Grof Aehrenthal je danes predpoludne posetil državnega kancelarja Bethmann-Hollwega, pri katerem se je mudil tri četrt ure.

BEROLIN 22. Cesar Viljem je avstroogrskemu ministru za unanje stvari grofu Aehrenthalu podelil briljante k redu črnega orla.

Dr. Lueger na smrtni postelji.

DUNAJ 22. Župan dr. Lueger je trpel po noči hude bolečine. Unetje se razširja, tako da je bila danes potrebna nova incizija, ki so jo izvršili predpoludne. Temperatura 37, puls 72.

DUNAJ 22. Dr. Luegerja so predpoludne v narkozi operirali. Njegovo stanje je zelo opasno. Zdravniki so neprestano pri bolniku.

DUNAJ 22. O stanju župana dr. Luegerja je bil ob 7. uri zvečer izdan sledeči buletin: Temperatura 36,7, puls 72 dobre kakovosti. Senzorij svoboden. Razum lahkega bljuvanja ni narkoza pustila nikakih posledic. — Župan je z ozirom na veliko operacijo razmerno dobro prebil od predpoludne do popoldne. Tožil je o hudih bolečinah in proti večeru so mu injicirali morfium. Zdravniki niso izgubili nade, da se jim posreči rešiti župana.

Tudi tekom današnjega dne so se množile ugledne osebe obvestile o stanju bolnika.

Predsednik ogrske magnatske zbornice odstopil.

BUDIMPEŠTA 21. Kakor se čuje, le cesar vsprejel ostavko predsednika magnatske zbornice, grofa Avrelia Dessewffyja.

Liga splošne volilne pravice na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 22. „Magyar Hirlap“ poroča: Posl. Viljem Vazsonyi je kakor voditelj demokratske stranke sklical konferenco, da skupno s socialno demokratsko stranko osnuje ligo splošne volilne pravice.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 22. Volitev novega predsednika državnega zbora se bo vršila prihodnji tork.

SRBIJA.

BELIGRAD 22. Na enoglasno zahtevo mladoradikalne stranke je trgovski minister sklenil umakniti svojo ostavko.

BELIGRAD 22. Vlada je v skupščini predložila novelo k zakonu o splošni carinski tarifi, s katerim se različni carinski postavki deloma povišujejo, deloma znižujejo. Povišanje carinskih postavk je stopilo v moč z včerajšnjim dnem. Ti tarifi pridejo v uporabo le pri ocarinjanju blaga iz držav, s katerimi nima Srbija nikake pogodbe in se nanašajo potemtakem izključno na uvoz avstroogrškega blaga.

BELIGRAD 22. Poročila srbskih listov iz Sofije pravijo, da je bolgarska vlada definitivno opustila misel, da bi pričela s

Srbijo pogajanja glede sklepa trgovinske pogodbe.

BELIGRAD 22. Minister za unanje stvari Milovanić se je podal na Dunaj, kjer počaka svojo rodbino, ki se vrne iz Berolina.

BELIGRAD 22. „Mali Žurnal“ poroča, da razsaja med topniškimi konji v Kragujevcu smrkvost. Provročena škoda znaša 60.000 dinarjev.

Dementirano potovanje kralja Petra.

BELIGRAD 21. „Politika“ poroča, da se kralj Peter bržkone 31. marca v spremstvu ministerskega predsednika Pašića in ministra za unanje stvari Milovanovića poda v Petrograd na oficijelni poset ruskega dvora. Tekom poletja da obišče kralj Peter tudi italijanski dvor. — Na merodajnem mestu izjavljajo temu nasprotno, da vest o kakem potovanju kralja ne odgovarja dejstvu.

Turčija.

CARIGRAD 22. List „Sabah“ spravlja potovanje bolgarskega carja in poset ministra Milovanovića v zvezo z avstroogrsko-ruskim zblizanjem in izraža bojazen nasproti gestu mirnega razvoja balkanskih narodov, katerega težnja se hoče polagati v gradnjo železnic. Turčija hoče, da se razširi železniška mreža, ali ne vsled pritiska diplomacije.

SOLUN 21. Govori se, da so princesinje z haremskimi damami odpotovale v Carigrad le radi tega, da se tamkaj omožijo. Uradno je razglašeno, da so vse vesti razširjene o stanju Abdul Hamida neresnične in da se bivši sultan počuti dobro.

Kriza na Grškem.

ATENE 22. Semkaj je dospel princ Nikolaj. Princ Andrej je odpotoval v Italijo, da se, kakor se govori, sestane s prestolonaslednikom, ki je odložil svoj povratek.

List „Atina“ poroča, da so pričela pogajanja, da bi se predlog za sklicanje revizionistične skupščine predložilo zbornici pred prihodnjem ponedeljkom.

Egipt.

KAIRO 21. Ministerski predsednik Butros paša Ghali, na katerega je bil iz političnih razlogov izvršen atentat z revolverjem, je danes ob 8. uri umrl.

KAIRO 21. Vsa javna poslopja so zaprta. Morilec ministerskega predsednika je izjavil, da nima sokrivcev. Nekateri listi zatrjujejo, da obstoja daleč razširjena zveza teroristov.

Hišna preiskava v uredništvu.

PETROGRAD 21. Policija je v minoli noči izvršila hišno preiskavo v prostorih lista „Ruskoje Slovo“, pri čemer ni pa našla ničesar obteževalnega.

Ustanovitev ruskega konzulata v Pragi.

PETROGRAD 21. (Petr. brz. ag.) Na današnji seji državne dume je minister za unanje stvari ugodil predlog glede ustanovitve ruskega konzulata v Pragi in označil to ustanovitev kakor nujno potrebno. Predloga je bila vsprejeta v dveh črtjih. Konzulat prične svoje delovanje bržkone dne 14. aprila t. l.

Nesreča na železnici.

BEROLIN 22. — Ko je danes zjutraj s kolodvora Weding odšel vlak ob 6.50 dospel na kolodvor v Bensselovi ulici, je nakrat počil kotel lokomotive. Strojevodja se je močno opeknil, kurjač je pa zadobil težke poškodbe. — Ravnateljstvo je takoj uvedlo preiskavo.

Delavska stavka v Severni Ameriki.

PHILADELPHIA 22. Upor cestnih železničarjev se je včeraj zopet ponovil. En stavkajoči delavec je bil umorjen in vodja stavkujočih aretiran. Gibanje je zavzelo takda demenzije, da se razžiri koncem tega tedna na vse delavske zveze, ki štejejo 100.000 članov.

Ubil očeta, brata in mater.

OLDENBURG 22. Minulo noč je dvajsetletni delavec svojega očeta, svojo mater in svojega starejšega brata ubil s sekuro. Bil je aretiran. Pravi da je imel pri činu še dva komplica in da je eden teh dveh storil umorstvo.

Pogreb umorjenega egiptskega ministerskega predsednika.

KAIRO 22. Danes se je vršil ob zelo veliki udeležbi pogreb umorjenega ministerskega predsednika Butrosa. Mesto je bilo odeto v žalne zastave. Morilec je anarhist in nima nikakih komplicev. Vsi drugi aretiranci so bili spušteni.

Stanje Menelikovo se je poslabšalo.

RIM 22. „Ag. Stefani“ poroča iz Kaira, da se je stanje abesinskega cesarja Menelika poslabšalo, tako da utegne vsak trenutek nastopiti katastrofa.

Draždane 22. Kakor poroča Dresdener Journal“ se kralj poda na približno tritedensko potovanje ter odpotuje preko Trsta na Krf. —

Rim 21. Papež je danes vsprejel v avdijenci bivšega ogrskega naučnega ministra grofa Alberta Apponyija.

Pariz 22. Predsednik Fallieres je v današnjem ministerskem svetu podpisal dekret, s katerim je imenoval prejšnjega vojnega ministra Picquarta poveljnikom II. armadnega zbora.

Ustava za Bosno in Hercegovino.

Razdelitev volilcev.

Kar se tiče volilcev, se deli prva kurija v dva volilna razreda. V prvi volilni razred spadajo oni posestniki, ki plačujejo najmanj 140 K zemljišnega davka, v drugi razred one osebe, ki plačujejo najmanj 500 K direktnega davka; nadalje takozvani inteligenčni volilci: Absolventi kake visoke šole v avstro-ogrski monarhiji, osebe duhovskega stanu po zakonu priznanih veroizpovedanj, deželni uradniki, uradniki deželnih železnic in vojaški uradniki ter častniki v pokoju.

V drugi in tretji kuriji volijo brez ozira na posebni cenzus vsi za volitev opravičeni prebivalci mestnih in kmetskih občin, ki ne pripadajo prvi kuriji. Za volitev poslancev prvega volilnega razreda prve kurije tvori vsa dežela en islamski volilni okraj, ki voli pet poslancev, dočim tvori v drugem volilnem razredu vsa dežela en katoliški volilni okraj s štirimi, en srbsko-pravoslavni z osmimi (skrutinij po listah) in en islamski volilni okraj z enim poslaneom (posamezna volitev). Za volitev poslancev mestnih in kmetskih kurij velja povsod načelo posamičnih volitev, tako, da je dežela razdeljena v toliko katoliških, srbsko-pravoslavnih in islamskih volilnih okrajev, kolikor imajo ta veroizpovedanja odposlati poslancev. Za žide tvori v mestni kuriji vsa dežela en volilni okraj. Volitev v prvi in drugi kuriji se vrši pisмено z glasovnicami, v kmetskih občinah pa ustmeno z ozirom na veliko število analfabetov.

Kakor izvoljene se imajo smatrati v prvi kuriji one osebe, ki so v obsegu za dotični volilni okraj določenega števila mandatov, dobile največje število glasov (relativna večina); v mestni in kmetski kuriji pa one osebe, ki so dobile nadpolovico oddanih glasov (absolutna večina).

Poslovni red.

Istočasno izdani poslovni red, ki je v splošnosti sestavljen po poslovnih parlamentarnih skupščin, podeljuje predsedniku deželnega zbora primerno oblast, da se bodo mogle razprave v deželnem zboru vršiti brzo in redno. Predsednik deželnega zbora zamore v vseh vprašanih poslovnega reda zaslišavati mnenje poslancev, odloča pa samostojno. V slučaju, ako se kaka predloga odkaže odseku, določi predsednik ob enem rok za poročilo in po preteku roka predloži tudi brez poročila odseka predlogo zbornici, da o njej razpravlja.

Predsednik deželnega zbora določa, kako se ima po vrsti razpravljati o predmetih in ima pravico, da sme tudi med sejo staviti z dnevnega reda predmete oziroma v nujnih slučajih staviti na dnevni red nove predmete.

S posebnimi določbami bo imel predsednik deželnega zbora in deželni zbor sam oblast, da bo zamogel preprečevati nasilna motenja razprav in pobijati ustmene oziroma dejanske izgrede. Predloge, interpelacije in peticije, ki bodo vsebovale nedostojne oziroma prekršne točke, bo smel predsednik zavracati. Predsednik ima pravico izključiti poslance za 24 ur od deželnega zbora radi velikega motenja mira ali reda, oziroma radi kakakega kaznjivega dejanja ali izjave; v slučaju ponovitve zamore predsednik izključiti za 14 dni in ob ponavljajočih se nerednostih na sklep deželnega zbora tudi za dobo zasedanja.

Posebne določbe podeljujejo nadalje toliko poslancem deželnega zbora in vladnim zastopnikom, kolikor osebam, ki ne pripadajo deželnemu zboru varstvo proti razžaljitvam in drugim razžaljenjam.

Društveni in zborni zakon

je sestavljen po enakem zakonu v Avstriji. To pomenja tem več napredek, ker ni bil društveni in zborni zakon v Bosni in Hercegovini doslej urejen po zakonu.

Okrajni sveti.

Z zakonom o okrajnih svetih se po instituciji, ki se je nahajala še pred okupacijo, ustanovi v vsakem okraju izvoljeni organ, ki bo poklican, da se udeležuje okrajnega zastopstva. Delokrog okrajnih

svetov se bo izlasi tikel stvari javnih zgradb, zdravstva in preskrbe siromakov, nadzorstva poslovanja kmetskih občin in poljedelskih zadrug in fondov, dovoljevanja davčnih doklad za okrajne svrhe itd. Tudi volitev okrajnih svetnikov se vrši na podlagi zastopstva interesov konfesionalne ločitve volilcev. (Zvrsetek).

SHOD

političnega društva „Edinost“ v Šklednju dne 20. februvarja 1910.

Govor dra. Rybáfa.

(Zvrsetek.)

Nu, za začetek bi se bili mi zadovoljili tudi s tako razdelitvijo. Ali Nemci so odločno nastopili proti taki sestavi ministerstva in naši Italijani so jih podpirali. Je pač tako, da se naši Italijani vežejo proti nam tudi s hudicem. (Silen vrišč.) Onim narodom, ki so bili doslej zapostavljeni in ki se jim je krivica godila, naj se ničesar ne da in naj bi ne prišli do nikakega vpliva. V tem je vzrok boju, ki traja že dve leti. Na eni strani se borimo za enakopravnost, na drugi pa za ohranitev privilegijev.

Poreče morda kdo, kaj nas briga tista visoka politika, kaj imamo mi od tega. Ne, temu ni tako. Kdor je pri jaslih, je sit, drugi ostajajo lačni. Nemci bi hoteli še nadalje sami sedeti pri bogato obloženi mizi, a nas potiskajo v kot. (Razni vskliki.)

Zato se trudimo mi, da bi prišli do vpliva na vladi, da bi pridobili moči svojim narodom. Lani se je zdelo, da se vendar bližamo temu cilju. Ali ni prišlo do tega. Smo vedno tam, kjer smo bili.

Vlada pa vendar zahteva od nas, naj jej votiramo rekrute in proračun in potem še nove davke. (Vrišč.)

Umejem to. Državne blagajne so se izpraznile; denarja ni niti za najpotrebnejše stvari. Na to pomanjkanje denarja se vladni može vedno izgovarjajo, kadar kaj zahtevajo za svoje volice. Vlada misli torej na razne nove davke; tako na monopol užigalnic in na zvišanje davka na vino. Tudi zemljiški davek hočejo reformirati in zvišati hišni davek. Da, celo na mineralne vode hočejo uvesti davek. Kmalom ne bomo mogli uživati v gostilni nobene stvari, da ne bi morali plačevati od nje državen davek.

Vse to se pričakuje od nas; in morda še to, da bomo z navdušenjem glasovali za ta nova bremena. Dati pa nam nočejo ničesar. Vse bi hotela vlada dajati le Nemcem. Nič pa se ne vprašuje, od kod naj bi državljani jemali denarja, da bodo plačevali vse to.

Ne govorim v imenu družih slovanskih poslancev, ali kolikor sem obveščen, so vsi na stališču, da, dokler se nas ne pripozna in nam ne dopusti primerne vpliva, ne bodo glasovali za noben davek in nobenega vojaka. (Frenetičen aplavz, vsestransko burno odobravanje.)

Časi so res hudi, težo njihovo občuti vsakdo. Posebno pa jo občutimo mi Slovenci, ker smo revni, ker nimamo bogatašev, ki bi nas podpirali, ker moremo torej računati le na lastno moč, le na svoje delo. (Pritrjevanje.)

Vidimo, kako silno narašča draginja živil. Ravno danes je imela N. D. O. protesten shod radi tega. Radi tega pa tudi vsi, ki nimajo kapitalov, gledajo, kako bi si dohodke zvišali, da bi mogli izhajati. Tudi nemški listi tožijo o tem, ali nemške stranke, ki imajo moč, se v parlamentu nič ne brigajo za to kalamiteto. Nemci govorijo in pišejo o draginji, ali da bi kaj storili, na to ne mislijo resno. Zato bi bilo potrebno, da bi se složili vsi v skupno akcijo, ali oni tega ne marajo. Nemcem je več na enem češkem napisu v kakem pretežno češkem mestu, nego do javnega blagostanja!

Nemcem ni nič do parlamenta, ker vedo, da imajo ogromno večino birokracije na svoji strani. Njim je vse eno ali funkcijonira parlament, ali ne. Zato ne popuščajo niti za las. Ali neka znamenja kažejo, da je zadnje čase tudi nekaj Nemcev jelo uvidevati, da tako ne more naprej. Krščanski socialci so se n. pr. začeli nekako odmikati od nemškega bloka. Pa tudi po kak nemški liberalec se tudi oglašja, ki svari Nemce, naj uvažujejo, da so v državi tudi

V protest proti napadu ljubljansk. lista „Slovenec“ na družbo sv. Cir. in Metoda, vpišite se vsi v isto ali pa darujte iste vsak po svoji moči.

druge narodnosti. Tako n. pr. znani koroški poslanec dr. Steinwender.

Ali vsa svara bila doslej bob ob steno. Ukljub vsemu žalostnemu položaju, v katerem se nahajamo, ni minolo Slovencev veselje do prepira. Koljejo se med seboj celo bolj, nego Italijani nas. To je še najbolj žalostno, ker je na očito škodo vseh. Bratje na Kranjskem naj bi pomislili, da, čim bi padli mi, pridejo na vrsto tudi oni. Že sedaj izgubljam na mejah, izlasti ob severni. In izgubljali bomo vedno več, če se bomo le med seboj drli. Zaključujem, kakor danes predpoludne v Rojano, z željo, da bi se v teh resnih časih vsi Slovenci vklonili zavesti, da le v edinosti in koncentraciji vseh narodnih sil je za nas rešitev iz velike nevarnosti. (Buren, par minut trajajoč aplavz).

Zborovalec Križmančič je naglašal, da avstrijske vlade so dosledne v tem, da postopajo s Slovani kakor mačehe. Pravijo, da smo mi v kulturi zaostali, a tega ne vedo, da so one temu krive, ker nam nocoje dati niti potrebnih šol. Ali tedaj, ko smo se svojo krivjo rešili monarhijo pogube, tedaj smo bili dobri. Oškodujejo nas gospodarski, ker zvejo v Trst italijanske torej inozemske podjetnike, ki zopet inozemcem dajajo dela in zaslužka. Celó v cerkvi se nam ne dopušča Boga moliti v svojem jeziku. Najžalostnejše pa je pri tem, da je tudi Slovencev, ki gredo tej protislovanski politiki na roko. Govornik je zaključil ojim protestom na družbo sv. Cirila in Metoda. (Burna pohvala; razna vsklikanja).

Zborovalec Juriševič je opozarjal na ljudsko štetje in je pripovedoval na podlagi lastnih izkustev, kako se je postopalo o zadnjem ljudskem štetju.

Za besedo se je oglasil poslanec in mestni svetovalec dr. Wilfan. Imel bi danes mnogo govoriti, kar pa ne bi spadalo v okvir današnjega dnevnega reda. Naše tržaške razmere so mala podoba razmer v državi. Kakor se postopa tu z nami, tako se postopa v državi proti Slovanom sploh. Kar se godi v malem Trstu, to se dogaja na velikem Dunaju.

Časi so res strašni. K narodni nesreči se pridružuje še slabo materialno stanje. Imamo gospodarje nad seboj, ki nimajo srca. Vsprico teh razmer nam preostaja le boj, da pridemo na političnem polju do veljave. Ne pomaga nič, mi moramo priti do spoznanja, da moramo doprinesiti žrtve v tem političnem boju, ker od politične veljave je odvisna tudi materialna bodočnost.

Mi se moramo zanašati le na svojo moč. Pozivljaj rojake v družih pokrajina, naj se zavedo važnosti tega boja. Zadoščenjem je opozoval s koliko pažnjo so zborovalci sledili izvajanjem posl. dra. Rybára. To je znak zaupanja nasproti slovenskim poslanem. Ohranite mu to zaupanje. Dosegel je marsikaj in koristil v mnogokaterem pogledu slovenski stvari, da je tovarišem odpiral oči svojimi svarili. Sicer ni še vspel, kakor je želel, ker stvar še ni dozorela. Če bo nadaljeval, je upati, da se svojo nadarjenostjo mnogo doseže. Poslanci naj se zavedajo svoje dolžnosti, ali tudi mi se moramo zavedati svoje dolžnosti nasproti njim.

Mi Slovenci smo si ustvarili razne koristne naprave; med katerimi je najkoristnejša naša družba sv. Cirila in Metoda. **Kdor napada to družbo, je slep, je blazen, je norec.**

Ali mi ne smemo sovražiti teh svojih zaslepljenih bratov, ampak prepričavati jih moramo, da so na krivi poti. V prvi vrsti moramo misliti na to, da še bolj podpremo to našo družbo, da se je oklenemo kakor matere. Če imamo drugod mačehe, pa nam je ona prava mati. Podpirajmo družbo, podpiramo slovenske šole tam, kjer nam jih drugi nočejo dati, da-si bi bila to njihova dolžnost.

Oklenite se tudi trdno naše politične organizacije. Ne morda radi oseb, ki stoje tej organizaciji na čelu, marveč, ker je to stara izkušena ustanova, ki nas je ščitila v mnogih viharjih. Žnjo smo mnogo pridobili, pod nje zastavo, borimo se nadalje do

uresničenja našega idejale: **do popolne politične in narodne enakopravnosti!**

Ta govor je bil neprestano spremljan od vjarnega navdušenega pritrjevanja.

Ker se ni nikdo več oglasil za besedo, je predsednik Sancia zaključil zborovanje toplo zahvalo zborovalcem na udeležbi in uzornem vedenju.

Minister Schreiner odstopil.

Minister Schreiner je torej odstopil. Oficijozna poročila pravijo, da je odstopil, z namenom, da bi se zmanjšale ovire, ki so na poti sestavi nove vlade, da se je torej žrtvoval za dobro stvar. V resnici je pa odstopil zato, ker je postal nemogoč radi svojih hujšakojih agitacij, nevrednih člena vlade. — „N. Fr. Pr.“ joče za njim in pravi, da je bil Schreiner žrtvovan Čehom. To svojo tožbo spremlja dunajska čifutinja s par navadnimi denuncijacijami na račun Čehov, katerim očita, da intrigirajo z neko ptujo velesilo proti Avstriji in da so za časa vojne nevarnosti s Srbijo organizirali manifestacije v prilog neprijateljem Avstrije.

„Arbeiter Zeitung“ pravi, da je padeč ministra Schreinerja dobra vest, ki je prišla nepričakovano. Schreiner da ni šel dobrovoljno, temveč je bil vržen iz kabineta.

Ta zadnja trditev bo še najbolj verjetna, ker je moral slednji priti tudi Bienenrth do prepričanja, da za moža, ki je glasoval proti reformi poslovnika, torej proti delomožnosti državnega zbora, dočim je skupna vlada vsaj z besedo navdušeno, pozdravljala tozadevni Kramar-Krekov predlog, vendar-le ni več mesta med svetovalci krone.

Novo okrajno sodišče v Dalmaciji.

Že leta 1848. je občina Blatska na otoku Korčuli začela zahtevati, naj se tam ustanovi okrajna sodnija. Ali ta prošnja ni bila uslišana skozi celih 62 let radi križanja raznih interesov.

Včeraj pa smo prejeli z Dunaja vest, da je ministerstvo za pravosodje v sporazumljenju z ministerstvom za finance in notranje stvari sklenilo, da se v mestu Blato ustanovi okrajna sodnija za občino Blato z 10000 duš, Veluka do 5000 duš in Lastavo 2000 duš.

To je druga nova okrajna sodnija v Dalmaciji v zadnji dobi, odkar je zmagalo načelo, da imajo na čelu raznih dikasterijev stati domači ljudje.

Da je to načelo koristno za prebivalstvo, je najbolje razvidno iz prisposode s Primorjem, kjer so tuji na upravi vseh osrednjih uradov in kjer se v nasprotju s množanjem poslov in potreb manjša število uradnikov, mesto da bi sorazmerno množilo.

Nemški in slovanski patrijotizem.

Odgovor dr. Kramarja na nemške denunciacije.

Nemško nacionalni krogi so vsi izven sebe, ker se jim je upal dr. Kramar v svojem znanem govoru, ki ga je imel pred dnevi v Petrogradu, povedati v obraz — par resnic. Nemško nacionalno časopisje — na čelu mu dunajska židinja „Neue Freie Presse“ — očitajo dr. Kramarju veleizdajo in se kar tope avstrijskega patrijotizma. Oni krogi, ki sicer vedno proslavljajo Hohenzollerna in pruske hakatiste, ti krogi so sedaj postali kar čez noč najboljši patrijotje in kličejo samega vruga na pomoč proti „velezdajalskim“ Slovanom.

Poznamo dobro taktiko naših Nemcev! S kričanjem, češ, mi smo edini „staatserehaltendes Element“ v Avstriji, bi hotela nemško-nacionalna gospoda očividno uplavi na Bienenrtha, naj bi svoj proti-slovanski zistem še bolj poostril!

To je njihova stara taktika, da apelirajo na svoj „patrijotizem“ v trenutkih, ko se jim zdi, da se je začela njihova hegemonija krhati.

Dr. Kramar je tem vseučiliškim kričanjem izborni odgovarjal v nedeljski številki praških „Novodnih listov“ in je razkrinkal ta nemški patrijotizem. Med drugim piše:

v bogato okrašenem salonu izredno, nesložno razstresenost — podobno nejasnemu, izplavljenemu razpoloženju od noči izdelanih gostov.

V tihih, pretrganih akordih je izzvenela tu v krogu utrujenih prijateljev častna slovesnost petindvajsetletnega igralskega jubileja, ki se je pričela pred več urami v slovesno razsvetljenem gledališču tako hrumno.

Oton Dara, čaščen junak, entuziastično prečute noči je raztresen opazoval srebrno-svetle, zračne korele, ki so puhtele pred njim iz vitke šampanjske čaše in se zopet razprševale; potem je vstal, šel molče mimo svojih gostov in obstal šele pri neki umetniško rezljani ogeljni mizici, ki je bila obložena čezinčez z dragocenimi darili, pismi, šopki in venci.

V kako nenaravni in značaju nežnih cvetec nasprotujoči formi je bilo združeno tu vsepolno raznovrstnega cvetja! — Darovalci so hoteli prekositi drug drugega in tako rože niso mogle delovati s svojo naravno odličnostjo, temveč so bile prisiljene predstavljati najrazličnejše reči kakor — blazinice, različne albume, srca, da, celo neka-

„In avstrijski patrijotizem! Gospodje, ki so leta 1897. zaradi koščka narodnih pravic Čehom razburili vso Nemčijo, profesorji, ki podpisujejo proteste proti stvarim, ki jih nič ne brigajo, gospodje, ki hujškajo po Nemčiji proti Avstriji, ki izrabljajo nemško inozemsko politiko v to, da bi kakor manjšina tlačili večino, ki govore o uri svojih ločenih bratov — ti gospodje naj bi pometali pred svojim pragom! Za nas Čehje poznam le jeden patrijotizem, to je patrijotizem češki!“

Raditega nam je pohvala ali graja našega patrijotizma vseeno. Mi si hočemo priboriti svoje pravice ne samo sebi, ampak vsem avstrijskim Slovanom! Mi hočemo, da ne bomo močni samo mi, temveč vsi avstrijski Slovani, da prestane biti Avstrija na zunaj nemška država!!

Ako se na Dunaju ob slovanskih konferencah tresejo za bodočnost, jim hočem povedati recept za ta strah: naj postanejo pravični proti vsem, naj prestanejo s krivicami in pritiskom na Slovane, pa lahko gledajo z veseljem očesom v bodočnost.“

To so bile enkrat moške besede proti Nemcem, žal, da ni nade, da bi kaj izdale. Današnja „Preša“ kliče češke fevdalce na pomoč, češ, kaj pravijo oni o tem samočeskem patrijotizmu?!!

Dnevne vesti.

„Rdeči Prapor“ se huduje na nas, ker smo poročali, da so socialisti na Opčinah razposlali za svojo veselico samo nemška vabila in pravi, da so bila vabila tiskana v slovenskem in nemškem jeziku. Samo pomotoma je dobil neki slovenski gospod nemško vabilo. Mejem ko jemljemo lojalno na znanje to izjavo „R. P.“, moramo opaziti, da nam dotično poročilo ni došlo od kakega „gospoda“, ampak od pripravega delavca, ki je sam dobil nemško vabilo. Po gori omenjeni izjavi „R. P.“ smatramo, da se je to zgodilo pomotoma in jemljemo to na znanje. Znamo, da so po pojmi „R. P.“ to malenkosti. V tem oziru bi bilo pač škoda tritati časa in prostor za prerekovanje z „Rdečim Praporjem“, ker so pojmi, kaj je v narodnih vprašanjih malenkost in kaj ni malenkost, pač precej različni pri socialistih in različni pri nas. Mislimo pa, da na Opčinah tudi poleg slovenskih vabil nemških ni potreba! To bi bilo namreč po naših omejenih nacionalističnih pojmihi.

Lega nazionale. Pred par dnevi smo čitali v „Indipendente“: „Znate meščani, koliko novih členov je pridobila „Lega nazionale“ v Trstu od 1. januarja t. l.?”

Tisoč in dvesto!!
Znate koliko denarja se je nabralo v Trstu, bodi z darovi, bodi s plesom od 1. januarja do 15. februarja t. l.?

Skoro dvaintrideset tisoč kron!
Od tega iznašajo okoli sedemdeset tisoč kron noveletni darovi, deset tisoč pričakovani čisti dobiček plesa in dvainajst tisoč priložnostna darila.

Ta račun mora napolnjevati z zadoščenjem in ponosom. In potem, ko je „Indip.“ to konstatiral, pravi da se ne sme ustaviti pri tem, da treba iti vedno naprej.

A mi Slovenci? Če primerjamo številke za „Lega nazionale“ nabranih darov, ki so bile nabrane za našo šolsko družbo, vidimo, da je to, kar se nabira med nami, prava bagatela v primeri z onim, kolikor se nabira med Italijani. A, dočim ima „L. n.“ v prvi vrsti raznarodovalen namen, ima naša šolska družba edino-le namen, **da rešuje našo deco** pred potujčevanjem.

Samo učitelji na italijanski šoli v Rojano so prispevali v februarju za „Legino“ zabavišče pri sv. Jakobu K 42.60.

Našim rojakom moremo samo reči: Pojdite in storite tudi vi tako!!

Mestni svet bo imel svojo sejo jutri, dne 24. t. m. ob 7. uri zvečer.

Uradna slovenščina. C. kr. urad za odmero pristojbin v Trstu, je poslal nekemu našemu društvu sledeči odlok:

„Pozivate se, da prijavite, ako mogoče najkasneje v 8 dneh, ali in na kak način so bile odmerjene, odnosno uterjane pristojbine za imenovanje od volitve Vaših razsodilcev.“

ka bralna mizica in suflerska hišica je bila tu, potem nekaka ladja in še vsepolno drugih rečij narejenih in sestavljenih iz samih rož.

Dara je opazoval smeje te izredne in dragocene svetilčne darove in je mehanično vzlet enega najkrajših vencev v roko; zrl pa je preko rož, ki so že ovnevale tako otrpljeno predse, kakor bi hotel prodreti prostor in čas, da zasledi daljno ležečo stvar in davno pozabljene dogodke... Zazdelo se mu je, da je z iskustvom svojih poznih let razrešil uganko nenavadno čuteče duše deklice, katere ljubav je nekoč posvetila živo, a površno, kakor bliskavica, v njegovo temno eksistenco...

Družba je opazila, da se je jubilar zamislil, uganila tudi, da si je po hrupu slovesnosti morda zaželel samote in se je dvignila, da se poslovi. Neki mlad ubogi igralec, ki je gledal Darota kakor svojega učitelja in se je čutil ves dan potrtega, ker mu ni bilo možno k jubilejni slavnosti izkazati svoje pozornosti, mu je zadnji podal roko, a jubilar mu jo je zadržal.

(Prlede še.)

Kedor ugame, kaj je zgoraj imenovani urad želel izvedeti, od pozvanega — dobi groš!

Morda je to točen — preveč točen — prevod iz nemščine, ali potem Slovenec te slovenščine gotovo ne more razumeti!

Imenovanja v finančni službi. Provizorična finančna komisarija dr. Josip Calcagni in Fran Gabrijelečič ter finančni koncipist dr. Guido baron Albori so imenovani finančnimi komisariji v IX. činovnem razredu. Provizorični finančni koncipisti dr. Florijan Gregorič, Henrik Perné in dr. Ivan Zorn ter konceptni praktikant Rambold Milocco so pa imenovani finančnimi koncipisti v X. činovnem razredu.

K poročilu o nedeljskem shodu N. D. O. proti stanovanjski draginji imamo dodati, da je g. dr. Wilfan glede na sodelovanje slovanskih denarnih zavodov pri reševanju tega praskanja naglašal, da je Tržaška posojilnica in hranilnica pomogla s cenimi posojili že marsikateremu slovenskemu delavcu v Trstu pod lastno streho. Od svoje strani lahko dodajemo, da to velja ne samo za marsikatega, ampak npravnost za stotine slovanskih tržaških delavcev, ki so na ta način postali majhni posestniki, svoji na svojem.

Odsek za ljudska predavanja ima danes zvečer ob 6 in pol uri važno sejo, katere naj se člani udeležijo polnoštevilno.

Na pustni ponedeljek so priredili rodoljubi v občini Medana domačo zabavo, katere se je udeležil cvet cele medanske občine. Ne moremo si kaj, da ne bi pri tej priliki pohvalili gorečega rodoljuba med vrlihi Medanci. Po govoru gospoda nadučitelja iz Krmina, ki je v izbranem govoru očrtal boje Slovencev s tujci, kakor tudi z rodniimi brati, je vstal gospod župan Cukijati in z geslom: Hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovencev ne gane do družbe sv. Cirila in Metoda, je nabral za našo družbo 20 K. Srčna hvala gospodu županu za nabrani znesek in gospodu Leopoldu Torošu za darovanih 5 K. Ostanek K 1.60 so darovali godci iz Kozane kakor preostanek plesa. Vsem izrekamo tisočero hvalo in kličemo: le po tej poti naprej!

Sinočnje predavanje o Carigradu je privabilo veliko množico ljudi, tako da je bila Sokolova dvorana nabito-polna. G. predavatelj nam je v živih in vznešenih besedah, pričeni z zgodovinskim uvodom, opisal krasote Carigrada in upletel v svoja izvajanja marsikatero zanimivost, anekdoto in pravljico. Orisal nam je tudi razne navade in verske običaje Turčinov, njihovo konservativnost in starokopitnost, kar je še povzdignilo zanimivost predavanja.

V to so mu služile res lepe skioptične slike v naravnih barvah, kar je dajalo itak krasnim partijam turške prestolnice še večji čar. Na koncu so poslušalci z burnim ploskanjem izrazili svoje priznanje in zadovoljstvo.

V odgovor na perfiden članek „Slovenca“ priredi damski odsek Trgovskega izobraževalnega društva v prid Ciril-Metodove družbe v društvenih prostorih v nedeljo dne 27. t. m. od 7. do 1. ure zvečer damski soirée.

Prisrčna zabava in blag namen privabi gotovo častno množico, katere bo dala dostojen odgovor slovensko pisanemu listu.

Nova avtomobilska proga med Barkovljami in Miramarom. V kratkem otvori podjetje Egger novo od c. kr. nam. konces. avtomobilsko progo med Barkovljami in Miramarom. Vsakih 20 minut bo odhajal iz Barkovlj oziroma iz Miramara en avtomobil. Avtomobilski bodo vozili vsako popoldne samo ob lepem vremenu, dočim bodo ob nedeljah in praznikih vozili od zjutraj do zvečer. Vožnja tja in nazaj bo stala K 1.20.

Podjetje Egger namerava tudi uvesti ob delavnikih redne vožnje v Ogled in v Villo Vicentino, v Skocijan in v St. Peter na Krasu.

„Mauretania“ potopljena? Iz Pariza poročajo 22. t. m., da se je največji parnik na svetu, „Mauretania“, ki je last „Cunard Line“ potopil sredi oceana. Na parniku, ki je bil na poti iz New-Yorka v Evropo, se je nahajalo 2000 oseb. „Mauretania“ je dolga 245 in široka 88 metrov, ima prostora za 45.000 tonelat. Njeni stroji razvijajo moč 68.000 konjskih sil. Njena brzina znaša 25 milj na uro. Iz Evrope v Ameriko ne rabi niti 5 celih dni. Vest o ponesrečenju pa ni za gotovo potrjena. Treba jo je torej vsprejeti z vso rezervno.

Dražba neoddanega blaga. — Dne 15. marca t. l. od 9 ure dop. naprej bo v skladišču državnega kolodvora v Trstu (Campo Marzio) javna dražba različnega neodzetega blaga, kakor praznih sodov, obleke itd. Kupci so s tem vabljeni na udeležbo. Natančnejša pojasnila daja skladiščni uradnik istotam med uradnimi urami.

Družba sv. Cirila in Metoda je založila prav lepe in originalne velikonočne razglednice. Pričakujemo prav mnogo naročil!

Kdor želi kupiti gostilniška, industrijska podjetja, lesne trgovine na Koroškem, daja mu potrebne informacije A. Beg, potov. učitelj v Ljubljani. Taka podjetja so v nekem trgu s slovensko okolico, a tudi v Celovcu samem, kjer ni slovenske gostilne, je dobiti primerno hišo za zmerno ceno. Na prodaj je tudi na Spod. Koroškem

PODLISTEK.

Lastna ovira...

Zgodba iz igralskega življenja. — Po Maks Bernu VALO BRATINA.

I.

Noč se je nagibala svojemu koncu. Skozi odprta, visoko obokana okna je že padala blede luč jutranjega polumraka, da so obrazi skoro vseh gostov zgledali še bledeji in utrujeneji.

Doli iz malega, skrbno negovanega predvrtja se donelo živahno žvrgolenje prebujajočih se vrbcev.

Majhno pogovorom je nekdo izmed gostov privil stenj trebušnatih namiznih svetilk; nihče pa ni mislil na to, da bi ugasnil nizko dogorele sveče stenskih kandelabrov. Medla zgodnja svetloba napovedujoče se zore in motni plamen pozlačenih kandelabrov na rudeči tapeti sta napravljala

graščinsko posestvo, kjer je gozda za — 80.000 K.

Moderen način reklame. Na nedeljski popoldanski predstavi je gledališčno objelo delilo našim narodnim ženam letake manufakturne trgovine Križmančič & Breščak. Da je ta način reklame, ki se sme rabiti le za strogo narodna podjetja, uspešen, smo opazili takoj naslednjega dne.

Pisec teh vrstic je šel, odziva se vabilu na prejetem letaku, v ul. Nuova št. 37 (zraven lekarne Zanetti) in je bil prijetno iznenaden. Iz stare, zanemarjene manufakturne trgovine, ki je bila prej, sta vrla naša Križmančič in Breščak napravila eno najlepših in tudi največjih manufakturnih trgovin v rečni ulici.

Minoli ponedeljek se je kar trlo slovenskih gospa in sploh žena, ki so kupovale najraznovrstnejših predmetov.

Kolikor sem doznal, se odjemalci v tej naši trgovini množijo od dne do dne; in tako je prav! Lastnika podpirata naša narodna društva in ju vidimo povsodi, kjer je kaka narodna prireditev. Narod pa naj podpira nju in s tem dokaže, da ve ceniti svoje sobojevnike.

Za popludansko sezono sta naročila vseh najmodernejših predmetov. Naše občinstvo naj torej ne zamudi priliko in naj obiskuje to narodno manufakturno trgovino, da vrla naša trgovca poravnata čimprej onih 4000 kron, ki jih jima je odjedel oni možak, ki v zahvalo, da so ga Slovenci podpirali toliko let — pljuje sedaj nanje!

Svoji k svojim!

Bruseljski kvartet na lok, ki priredi danes v Schillerjevi dvorani svoj edini elitni koncert, je ansambl štirih umetnikov, ki kakor kvartet po pravici uživajo vsled svoje igre svetovno ime. Kvartet koncertuje po vseh večjih mestih z izredno velikimi uspehi; igra je blesteča, in čudo je, kako sporazumljivo se spaja te štiri telesa eno dušo.

Opozorjam na današnji koncert vse v resnici količkaj muzikalno naobražene ljudi.

E. A.

V odgovor „Slovincu“

radi napada na našo šolsko družbo.

— V protest proti „Slovincu“ nabrali so v gostilni pri „2-murvah“ pri Sv. Jakobu K 4-20 krčmar g. Slamšah dodal še 1 K za možko podružnico sv. C. in M. — Denar hrani uprava.

— Nekdo iz Rihemberka je poslal družbi 5 K z geslom: „Ne postajamo blazni v strankarstvu“.

— V protest proti „Slovincu“ članku „Cirilmetodarija“ daruje g. Anton Verbaj, z geslom „Bolje liberelec, nego izdajalec“. 5 Lir za možko podružnico sv. C. in M. v Trstu. — Denar hrani uprava.

— O priliki proslavljenja nekaterih mladeničev, ki so odšli v Ameriko, se je nabralo v Pobegih pri Kopru na predlog g. Rudolfa Pečariča znesek K 9-52 v protest proti „Slovincu“ za trž. možko podružnico Ciril-Metodove družbe.

— „Slovincu“ Cirilmetodariji odgovarja Trst z ustanovitvijo nove podružnice družbe sv. C. in M. V gostilni Mežnarčičev v Metliki zbrani rodoljubni gostji so darovali naši družbi v odgovor „Slovincu“ 5 K, poslal jih je gospod Milan Makar. — Nabiralniki in družba „Slovenca“ št. 29. z dne 7. febr. ob zabavnem večeru vaješke skupine N. D. O. v Mestnem domu v Ljubljani dne 21. febr. so vrgli naši družbi 51 K 24 stot. Hvala, iskrena hvala zavednim rodoljubom.

Naše gledališče.

Kakor smo včeraj naznanili, bo naše gledališče v soboto gostovalo v Gorici z burko „Nastavljena pest“.

V nedeljo pa se tukaj prvič letos vprizori Jaka Štokovo burko s petjem in godbo:

„MOČ UNIFORME“.

Za prihodnjo nedeljo pripravlja se za benefico režiserke g-e D a n i l o v e slavnega igrata Conte Vojnovičeva igrata „Ekvinočij“, ki se bo prvič igrala v slovenskem jeziku.

Tržaška mala kronika.

Drzen uzmovič. Predsinočnjem se je krčmar Stefan Bečić, zatvorivši svoj lokal v ulici Castaldi št. 1, podal domov s svojim poldrugoletnim otrokom v naročju. Kakih 40 korakov za njim mu je sledila žena. Na trgu Barriera se mu je približal nek lopov, ki je kratkoma vtaknil svojo roko v zunanji žep Bečićevega zimnika. Ali v žepu ni bilo ničesar. Skočil je stran in poskusil potem okraati ženo. Na vpitje zakonskih so pritekli redarji, ki so lopova aretirali. Isti je 16-letni brivec Vinko Bedin iz Splita.

Naši ljubi regnikoli! Ivan Seloporto, star 20 let, iz Taranta, stanujoč v ul. Belvedere št. 25, trgovski agent in mehanik, vslužben pri zalogi šivalnih strojev v ulici Pauliana št. 1, si je dne 16. januarja prilaštil dva stroja v vrednosti K 200, katera je baje „prodal“ regnikolu Ivanu Ponzone, staremu 22 let, brivcu iz Barijske provincije, ki pa je zopet stroja zastavil. Še-le včeraj se le izvedelo o tatvini. Zvesti uslužbenec je bil aretiran.

Radi javnega nasilstva. Včeraj zvečer je bil aretiran mornar Anton Ratman, star 18 let, iz Zadra, ker je na trgu Giuseppina napadel redarja, ko ga je ta pozval na red, ker je razsajal.

Koledar in vreme. — Danes: Peter Damjan škof. — Jutri: Matija ap.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 12° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. — Zmerni vetrovi. — Temperatura mila. — Počasno jasenje.

Društvene vesti.

Podružnica „Glasbene Matice“. — Danes zvečer točno ob 8. uri skupna pevska vaja za mešan zbor. — Prostor: „Delavsko podporno društvo“ — Narodni dom. — Pevovodja.

Kolesarji! Ker se ni mogel vršiti minulo nedeljo III. redni občni zbor našega društva radi nesklepnega števila navzočih členov, si podpisani odbor dovoljuje javiti, da se bo isti vršil prihodnjo nedeljo, dne 27. t. m. ob 2. uri popoldne v prostorih „Trž. podp. in bral. društva“ (ul. Stadion 19, I.) — Dnevni red ostane isti.

Kolesarji! Vabi se Vas vnovič da se polnoštevilno vdeležite tega občnega zbora, in da dokažemo še enkrat, da slovensko kolesarstvo v Trstu ni še propalo! Posebnih vabil se ne pošilja.

Kolesarski „Zdravo!“

ODBOR

„Trž. Kol. društva „Balkan“.

DAROVI.

Za veliki Ciril-Metodov ples združene slovenske mladine doposlali so:

Nepoznana v Trstu 1 K. Anton Jaklič, Sv. Ivan 4 K. Anton Sancin-Drežav v Škedenju 5 F. Antič, Bakar 10 K. Pevsko društvo „Skala“, Sv. Križ 2 K. Dr. M. Trinajstič, odvetnik Volosko 5 K. Dr. Edvard Slavik, odvetnik v Trstu 10 K. Potom „Jadranske banke“: Fran Suša, notar II. Bistrica 6 K. Družina Gašperič, Sv. Ivan 10 K. Josip Mozetič, Prvačina 2 K. Anton Šorli, Trst 2 K. Ivan Hribar, Ljubljana 10 K. Glavarstvo občine, Kastav 2 K. Anton Kolar, Nabrežina 4 K. Glavarstvo občine Volosko-Opatija 20 K. Vsem rodoljubnim darovateljem iskrena hvala. Nadaljne prispevke naj se izvoli pošiljati na „Jadransko banko“ ali g. Vladku Ternovcu ulica Fontana št. 4, I.

— G. dr. Izo Reja, zdravnik v Komnu je izročil potom podružnici sv. Cirila in Metoda v Komnu znesek 10 K, za slovensko šolo v Krmini mesto venca na grob svoji stari materi.

Zneske izkazane v včerajšnji „Edinsti“: K 4-80, K 17-30 hrani uprava.

Nar. del. organizacija.

Debatni tečaj, ki se bi bil moral vršiti prošli ponedeljek, pa je izostal, ker je bil tov. strokovni tajnik zadržan po zelo važnem opravku, se vrši nepriključno v č e -

REDKA PRILIKA

za agilnega trgovca Slovenca, kateri razpolaga s primernim znanjem in nekoliko glavnice, se nudi

z nakupom hiše

in v isti že več let obstoječega dobro vpeljanega

trgovskega podjetja v mestu.

Hiša sama se obrestuje na prejeti najemnin po 5 od sto čistih.

Trgovina pa, katera se da z majhno obratno glavnico še izdatno razširiti, nudi kupcu zamenljivo ekzistenco.

Vsa potrebna pojasnila daje in sprejema ponudbe iz prijaznosti gospod

ANTON KLUN

GORICA

Št. Peterska cesta št. 60

Pristno brnsko sukno

Pomladna in poletna sezona 1910

Kos dolg 3-10 m	1 kos 7 kron
za popolno možko	1 kos 10 kron
obleko (jopič,	1 kos 12 kron
hlače in :: telov-	1 kos 15 kron
nik :: stane	1 kos 18 kron
	1 kos 20 kron

Kos za salonsko obleko K 20. Blago za poravnice, loden za planince, svileni kamgarn itd. razpošilja po tovarni. cenah solidna in realna

TRGOVINA S SUKNOM

Siegel - Imhof v Brnu.

Uzoreti gratis in pošt. prosto.

Privatni kupec ima s tem, da naroči blago naračnost iz tovarne mesta, velike ugodnosti. Radi velike razprodaje vedno sveže blago. — Stalne, ugodne cene. — Tudi majhne naročbe se izvršijo takoj in solidno.

Giovanni di Giov. Kanobel

■ Pošiljatelj, komisije in zastopstva. ■

Sprejema plačila carine za vsakovrstno blago, prejeme in oddaje na domu, pošiljatelj po morju in železnici. Prejem kovčegov kakor tudi prevajanje pohištva v mestu na vse kraje.

Slovenci in Slovani vseh dežel!

Kadar potujete skozi Trst, ali pridite v Trst, ne odpotujte, predno ste obiskali znano trgo- „Al' Alpinista“ TRST, Ulica vino „Al' Alpinista“ TRST, Ulica SAN SEBASTIANO št. 7.

In vi, Čehi tu bivajoči, vedite, da lastnik te trgovine je rodom Čeh in govori vaš lep jezik. — Njegova trgovina ima vse potrebščine za hribolazce in potovalce sploh.

Udani D. Arnstein.

Giuseppe Grisi

Uvoz in izvoz jajc in perutnine

— Izključna prodaja perutnine —

Trst - ulica Campanile št. 15 vis-à-vis Alberti

: VEDNO VELIKI DOHODI :

kokoši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Caro & Jellinek

Družba z omejenim poroštvom

Internacionalno prevažanje in selitve

na vse kraje

s posebnimi zaprtimi vozovi.

Telef. 16-27. Trst - Ulica Carradori 15 - Trst.

Čudovito nizke cene :-:

dvakoles, šivalnih strojev, vsakovrstnih gramofonov za gostino, kakor tudi različnih najnovejših plošč. Izvršujejo se tudi vse poprave. — Pri trditi

Batjel, Gorica, Stolna ul. 3-4

Prodaja na obroke. — Ceniki franco.

Novi : dohodi

za zimsko sezono.

Moške obleke zadnje novosti . . . od K 14 do 48
Moški Paletot 14 50
Jope z ovratnikom iz kožuhovine 11 44
Deške obleke zadnje novosti 9 26
Deški paletot 10 26
Oblečice za otroke od 3 do 10 let 6 16
Paletot za otroke od 3 do 10 let 9 20

Velika izbira inozemskega blaga.

Sprejemajo se naročila za obleke po meri. — Specialiteta: hlače, srajce, maje in druge potrebščine.

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente).

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Giosue Carducci 31.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. — Poprave se izvršujejo točno in solidno

po zmernih cenah

Odlikovana delavnica in zaloga

sedlozja in potnih predmetov

FRIDERIK HERTAUS, TRST, ulica Stadion št. 10.

TRST, ulica

Anastasio

št. 10, TRST

Telefon št. 2387.

Specialiteta: usnjeni predmeti kakor na primer: kovčegi, torbice itd. poznane tovarne Frano Zeller na Dunaju. Predmeti pripravljeni za darila. — Neprimisljivi angleški plašči trdke Boughton P. Frankenstein & Sons.

Alfred Fränkel

Trgovinska družba.

Trst, Corso št. 27

Podružnica:

ulica Cavana št. 11

Moški čevlji:

Št. 30	...	K	7—
„ 83	s povezami	„	7-50
„ 92	box Kalf	„	9-50
„ 102 1/2	„ „ fini	„	12-50
„ 6079	„ „ amer.	„	16—

Ženski čevlji:

Št. 253	...	K	6-50
„ 268	box Kalf	„	8-50
„ 349	z gumbi	„	9—
„ 387	chevreau s povez.	„	12-50
„ 362	chevreau z gumbi	„	13—
„ 390	čreveljčki (trpež).	„	5—
„ 405	„ (chevreau)	„	7-50
„ 412	fini čreveljčki (chevreau)	„	10—
„ 461	odprti čreveljčki	„	3—
„ 467	lakirani odprti čreveljčki	„	3-80

120 podružnic v Avstro-Ogrski.

Oglase treba naslovljati na Inser. oddel. Edinosti ulica Giorgio Galatti 18.

RESTAVRACIJA

PASSEGIO SANT' ANDREA št. 36.
Toči izvrstno pivo, vino i. vrste Dobra kuhinja. Velika dvorana in posebna soba za društva. **F. Erjavec** bivši lastnik gostilne Alla Stella

trtek, dne 24. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih N. D. O., ul. Lavatovo št. 1. Razpravo vodi tov. dr. Mandić. Slovensko delavstvo naj se udeleži tega tečaja v kolikor mogoče obilnem številu.

Vesti iz Goriške.

Gostovanje tržaškega slovenskega gledališča vršilo se bo to soboto v dvorani „Trgov. Doma“ v Gorici. Igralo se bo burko od Engel in Horsta

„NASTAVLJENA PAST“

ki je v Trstu izborna vspeša.

Branica 21. t. m. Pot, oziroma steza, ki vodi od postaje Štanjel-Kobdil v Braniško dolino — markiralo „Slov. plan. društvo 1. 1908 — ki so jo turisti imenovali Via Cruzis bo zdaj spremenjena v lepo cesto. Županstvo v Štanjelu, deloma s prispevkom občine Gabrijla, gradi dotična dela. No! saj je že vendar enkrat čas, kajti že pred 50 leti so se združili občanarji bližnjih vasij Kobdilj, Gabrijla, Branica in zapričeli delati z robotami omenjeno cesto. Že so bili polovico zgradili; potem so se spriji med seboj in ustavili delo in zopet so se morali potniki potikati po skalovju.

Ker se je pa z otvoritvijo železnice promet povečal in je bilo ob vsakem času videti ljudi hoditi s postaje in na postajo po nevarni stezi, kar je bilo posebno ob deževnem vremenu in v nočnem času zelo nevarno, so se v merodajnih krogih odločili za odpravo teh nedostatkov.

Koliko olajšave bodo imeli odslej potniki. Koliko turistov, ljubiteljev narave, bo lahko več zahajalo v naše kraje, ker se jim ne bo treba več bati grde in nevarne steze.

Novi društvi. C. k. namestništvo je vzelo na znanje pravila podružnic društva: „Zveza jugoslovanskih železničarjev“ s sedežem v Kanalu in Gorici.

Vesti iz Istre.

Razpisan je natečaj za mesto čuvaja pri c. kr. kaznišnici v Kopru.

Iz Koprščine nam pišejo: Naši ljudje imajo dan na dan posla v Kopru in večina koperskih gostilničarjev živi od Slovencev. Kljub temu pa so ti gostilničarji po ogromni večini naši najzagrizenejši nasprotniki. Med te spada tudi gostilničar Minca, dasi bi moral takoj zapreti svojo botežo, ko bi ne bilo neumnih Slovencev, ki ga podpirajo. Priporočamo našim ljudem, naj gredo rajše v gostilnost pri Gregoriju. V prvi vrsti pa je dolžnost naših ljudi da bi podpirali svojega domačina, gostilničarja Novela.

Vesti iz Kranjske.

Umrli je nadičitelj Kremžar v Št. Vidu na Dolenjskem.

Star zlat rimski denar so našli na Mirju v Ljubljani pri izkopavanju vrta. Našli so posodo s pristinim rimskim denarjem in sicer 47 zlatov in okoli 2 kg srebrnega denarja. Zlati so tako lepi kakor bi bili novo kovani. Izkopnina je last nemškega viteškega reda, ki si je že prej pri prodaji zemljišča izgovoril, da bodo vse izkopnine njegova last.

Podaljšanje vipavske železnice. V nedeljo je bil v Št. Vidu shod županov vipavskih občin na kranjski strani, ter postojnskih in senožeških. Vsprejeli so resolucijo: Vipavska železnica naj se zveže z eno točko projektirane proge Postojna-Štanjel, če le možno z Razdrtim.

Polkovnik 17. pešpolka — Gustav Karwinski, stopi v kratkem v pokoj in bo imenovan poveljnikom zavoda invalidov na Dunaju. Njegov naslednik bo polkovnik Aleksander Jovanović, ki je sedaj pri 37. pešpolku.

Vesti iz Štajerske.

Štajercijanski poraz v Ormožu. — Štajercijanci so sklicali prošlo nedeljo v Ormožu shod, da bodo protestirali proti slovenski obstrukciji, a so sijajno pogoreli. Dve tretjini zborovalcev sta se izrazili proti predlagani resoluciji.

Ob isti uri se je vršil v prostorih posojilnice slovenski shod, na katerem so govorili poslanci Vrstovšek, Meško in Ploj. Zborovalci so z navdušenjem odobrili slov. obstrukcijo in delovanje slov. poslancev.

S vstrajnim delom obeh štajerskih strank se polagoma gotovo posreči, izruti strupeno štajercijanstvo iz slovenskega naroda.

Tudi shod v Ptuj, tem nemškutarskem gnezdu, se je izvrstno obnesel.

Vesti iz Koroške.

Živinorejsko zadrugo so ustanovili v Celovcu slovenski živinorejci. Predsednikom so izvolili državnega in deželnega poslanca Grafenauerja.

Vojaška patrulja v Celovcu. Celovski vojaški poveljnik GM Tracht je odredil, da morajo vojaške patrulje od devetih zvečer do štirih jutraj vsako noč patrolirati po mestu, izlasi v vojaštvu prepovedanih gostilnah in paziti, da vojaštvo po noči ne uprizarja na ulicah ali v gostilnah rabuk.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj lns. oddelku.

Štajerska vina

(pripravna za miš-maš) — kakor tudi pristni Opole in belo z Visa slacko, ali pa pristni istrski teran domače vrste, izborni refosk in Asti spumante se dobivajo samo v zalogi vina in **E. Jurcev, Trst, Acquedotto 9.**

SPREJEMA POŠILJATVE.

Mladenič 19 let star išče primerne službe v trgovini jestvin. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 294

CENE ZMERNE.

CENE ZMERNE.

Na obroke

Velika zaloga izdelanih oblek za moške in otroke. Bogat izbor vseh vrst platna za perilo in rjuhe, garniture za mizo in posteljo itd.

Adolf Kosteris, ul. S. Giovanni 16, I. n.
zraven „BUFFET AUTOMATICO“.

POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v prvem nadstropju.

POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v prvem nadstropju.

Tržaška posojil. in hranilnica

V lastni hiši. registrirana zadruga z omejenim poročtvom. Telefon št. 952.

Trst, Piazza Caserma 2, I. n. - (Uhod po glavnih stopnicah)

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje **4 1/4 %**
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono. Posojila daje na vključbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6%, na zastave

po 5 1/2%, in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru o o o o o
Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne. Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Peštno - hranilnični račun 816 004.

Ima najmodernejše uradne varnostne očiščevalce za shranje vrednost. papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne posile, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.

Ernest Pegan, Trst

Ulica Caserma 19 (nasproti kavarne Commercio)

Trgovina s svežim in pre-kajenim svinjskim mesom.

Vse vrste salam. Najfin. sir. Mast. Konserve. Praške in graške gnjati.

Razne klobase. — Moderno opremljen buffet.

Vedno sveže BREHERJEVO PIVO. — KRAŠKI TERAN. — Garantirana PRISTNA VINA iz vipavske vinarske zadruge. — ŠAMPANJEC. — DESERTNA VINA. — LIKERJI ODLIKOVANIH TVRDEK.

Gostilničarjem se daje primeren popust.

Proda se hiša za gostilno in trgovino, pet minut oddaljena od železniške postaje na Tolminskem. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti pod „št. 264“.

Proda se popolnoma nov, izvrsten ameriški harmonij s 12 registri. Kje? rove Inzeratni oddelek Edinosti. 277

Iščo se zastopnik za Trst in okolico za prodajo mila in sveč „Družbe sv. Cirila in Metoda“, proizvode prve in največje češke tovarne. Ponudbe naj se pošljejo na naslov: **IVAN LENTIĆ Milna (Dalmacija).** 292

Odlikovani fotografski atelje A. JERKIĆ, Trst, ul. Poste 10, Gorica, Gosposka ulica 7. 2129

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squeru novo 7. Ima pijače in jedila prve vrste. Priporoč. se slavn. občinstvu za obilen obisk H. Kostić 1237

Učiteljica išče službe kot domača učiteljica. Zmožna je poučevati v slovenskem, nemškem in deloma italijanskem jeziku. Ponudbe na upr. „Edinosti“ pod „Učiteljica“.

Vedno bogato preskrbljena zaloga lesa in oglja

Emanuel Windspach

Trst - Via Ireneo della Croce 4,

se priporoč. slavnemu občinstvu v nabave vsakorodnega oglja (mekkega in trdega), briketa in drevo zelo ugodnih cenah na dom in franco. Narečila se sprejemajo tudi potom dopisne in se izvršujejo najhitreje. Oglje se razpečuje v plombranih vrečah. Za narečbe, tudi za pekos se priporoč. a spoštovanjem

Emanuel Windspach.

Mesnica v Sežani. Naznanjam slavn občinstvu, da sem odprl novo mesnico ter se priporočam za obilen obisk. Zagotavljam, da bom vsakega dobro postregel z vsake vrste mesom in po najnižji ceni, Franc Božeglav. 148

Uradnik več slovenskega, italijanskega in nemškega jezika išče postranskega služka ob prostih poludnevih za korespondenco, prevajanje, pisarije tudi na dom. Ponudbe pod „Pomoč“ na Inzeratni oddelek Edinosti. 293

Prodajaln. ur in dragocenosti

G. BUCHER

(ex drug Dragotina Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje Corso štev. 36

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupnje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravila vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure. **DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.**

Po nizki ceni

se dobijo hišne in kuhinjske potrebščine, orodja za razna rokodelstva ter železnine. Bogat izbor lončene posode, pri

UMBERTO CESCÀ, TRST

Via della Caserma štev. 11.

Prave praktične žepne svetilke „IMPERATOR“ po Kron 2-50 komad.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pešene kave.

TRST, ul. Cavana 2

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA

„FRAN LAMPE“

Prodaja svežega kruha 4-krat na dan. - Pestrožba točna in na dom.

Prva in edina pisarna v vojaški stvari ..

Daja nasvete in informacije o vsem kar se tiče novčenja in voj. službe. Izdeluje in odposilja vsako vrsto prvenj vojašk. značaja — oproščenje od vaj in kontrolnih shodov, enoletno prostovoljstvo, ženitbe, dosezanje zakonitih ugodnosti glede preženčne službe vsprejetja v vojaške šole itd. — Pooblaščen je zastopati stranke pred oblastnjami. — Posreduje v najtežavnejših slučajih — Reševanje hitro in točno — **Uradne ure:** Ob delavnih od 9. do 12. predp. in od 4. do 7. popold. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. popold.

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesijonirana od c. kr. namestništva.

DANIELE PILLIN

TRST - ulica Acquedotto 94

TELEFON 241

Velika zaloga gašenega in živega apna.

Tovarna cementnih plošč in zaloga oglja za peči

PASTILJE ZA PRSA

„Nič več kašlja“

no edino sredstvo proti kašlju, prehlajenju, zagrijenosti in vsem boleznim dihalnih organov. Skatija z navodilom 70 stotink se dobi samo v lekarni

PRAXMARER - „AI DUE MORI“

Trst (mestna hiša) Telefon 377

: Tovarna in delavnice :
hišstva in stavbenih izdel-
kov v SOLKANU pri :
Gorici. :
Lasten železniški tir. :
Gorica, drž. kol., Solkan.

:: Mizarska zadruga v Solkanu ::

ZALOGE:
SOLKAN,
TRST, via Caserma 4.

:: OSREDNJE RAVNATELJSTVO. ::

ZALOGE:
REKA, Via Pile 2,
SPLIT, na novoj obali.

Brz.: ZADRUGA - TRST
Telefon številka 1631 in-
terurban. :
Žage v Soteski (Bohinj)
Letna produkcija :
Kron 1,000.000 Kron :

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
CENE ZMERNE. J. KÖGL.

HOTEL BALKAN